

la farga

Revista de Sàlt

Any XXIV. Núm 206 - desembre 2003 - Preu 1,80€

Activitats del mes

CASA DE CULTURA "LES BERNARDES"

Cursos:

Curs de grafologia. Dies: 3,10 i 17 de desembre.
 Professora: Mª Rosa Vilaró i Massaguer
 Ball Country. Dies: 4 i 11 de desembre. Professors:
 The Country Revival Farmers.
 Curs d'automassatge. Dies: 2 i 9 de desembre.
 Professora: Carme Hernández.
 Curs introductori de meditació i iu japonesa. Dies: 2 i
 9 de desembre. Professor: Hideo Arai
 L'art de fer paquets. Dies 4 i 11 de desembre.
 Professors: Mª Àngels Perpinyà.

Exposicions:

Retrospectiva Egipte. Quima Casas.3 sales.
 Fotografies guerra Kosovo (UOC) St. Jordi.

BIBLIOTECA JAUME MINISTRAL I MASIÀ

El racó dels contes. Dies 5 i 19 de desembre.

BIBLIOTECA D'EN MASSAGRAN

El racó dels contes. Dia 11 de desembre.

TEATRE DE SALT

Dia 5 de desembre.- LECTURA DE BARTLEBY,
 L'ESCRIVENT, de Herman Melville. De "Una nit
 amb...Josep Maria Pou. Hora: 22h. Preu:15 euros
 Dia 6 de desembre: -PASCAL COMELADE I BEL
 CANTO ORQUESTRA, EN CONCERT. Hora: 22h.
 Preu: 15 euros.
 Dia 7 de desembre. -LA CATEDRAL
 D'ESCURADENTS. De "Pascal Comelade i Enric

Casasses (duo).Hora: 22h. Preu: 15 euros
 Dia 8 de desembre. -CONCERT "RESUM DE LA
 HISTÒRIA DEL ROCANROL". De Pascal Comelade
 i Bel Canto Orquestra i una veu convidada.
 Dia 14 de desembre.-La cançó més bonica del món
 (infantil). Hora: 12h. Preu: 4 euros.
 Dies 25, 26, 27 i 28 de desembre. -ELS
 PASTORETS DE SALT. Hora: 19h.Preu: 7 euros.

CASAL DE JUBILATS DE SALT

Dia 18 de desembre.- Excursió al POBLE
 ESPANYOL (Barcelona). Sortida a les 8:00 h. Dinar
 al restaurant TIP-TOP (bufet lliure). A la tarda es farà
 una volta per la
 Fira de Sta. Llúcia. Preu: 29 euros. Inscripció: Sr.
 Enric Serra, telf: 972-23 21 80
 Dia 26 de desembre (Sant Esteve).- a 2/9 Concurs
 social de Petanca "Memorial Josep Cebrian". A les
 11 Sardanes per la cobla La Principal de Banyoles
 amb la col.laboració de l'Agrupació Sardanista de
 Salt. --- Ala 1 Vermut de Germanor.

Subscriuiu-vos a

la faRga
 revista de Salt

*És la manera més
 còmoda de tenir-la
 Preu: 12 € anuals*

Les entitats que vulguin incloure les seves activitats en l'Agenda de La Farga, poden fer-les arribar al correu electrònic: lafarga_revista@terra.es

teràpia del dolor

**Nou horari de visites: dilluns de 10 a 1
 del matí, dimarts i divendres de 5 a 8**

c/ Francesc Macià, 18, 4t 3a
 17190 SALT

tel. 972 40 10 46 Massatges . Acupuntura . Recuperador electrònic . Ultra so

DES DE 10 €

<i>Agenda</i>	2
<i>Editorial</i>	3
<i>Entrevista</i>	4
<i>Cultura</i>	7
<i>Opinió</i>	8
<i>Ensenyament</i>	9
<i>Notícies</i>	10
<i>Col·laboració</i>	12
<i>Natura</i>	17
<i>Gent Gran</i>	18
<i>Gastronomia</i>	19
<i>Esport</i>	20
<i>Natura</i>	20
<i>Demografia</i>	22
<i>Poti-poti</i>	23

Un altre Nadal que el consumisme s'ha fet seu. Les tradicions han anat perdent pes i les noves cultures, entre la pressió de la propaganda dels grups de pressió i la minvada consciència ciutadana, s'estan perdent unes tradicions que, deixant a part el caràcter religiós, eren un espai de trencament de la vida quotidiana, de celebració en família i per tant facilitava la conviència. Ara, amb el malentès de la felicitat pel consum (consciències blanquejades són de bon dirigir), o del consum cap a la felicitat, els grans magatzems i les agències de viatges, en són els protagonistes.

Unes setmanes abans, ja tots els mitjants de comunicació en van plens amb els reclams de les grans lluminàries i de palmeres de països exòtics. La felicitat a l'abast de les butxaques o del poc discernir d'una humanitat desorientada que tenen a mà crèdits bancaris per no quedar en ridícul davant la societat. Les aparences: un valor afegit.

Tot plegat ens està portant a una projecció de futur on l'individualisme s'està menjant la col·lectivitat, on el conuiu fuig del predicat benestar i la violència (les armes tenen prioritat enfront de la cultura) està suplint unes tradicions que per l'impuls d'unes noves cultures que prioritzen el tenir al ser, sense adonar-nos-en, ens estem ficant a la gola del llop.

Totes aquestes disquisicions només són fruit d'unes interpretacions humanístiques que ens poden fer veure (encara que no tot el passat fou millor), que el consumir per fer salts endavant, perquè l'economia dels poderosos vagi agafant gruix, té un límit que pagaran els nostres fills i néts. Si ens estabilitzem, ens diuen que crearem atur; si continuem creixent sense control, segur que la desigualtat ens farà més insolidaris. Dediquem una estona a pensar, a reflexionar, individualment, cap on anem, amb el televisor apagat.

La moral avui ja no compta perquè tenim la consciència embussada de tragèdia que impera en gran part del planeta: guerres, fam, violència gratuïta, que tanta informació ens afarta. Pensem que és tan extensa la disbaixa que hom no pot fer res. Aquí és on ens volen; el primer pas per entrar en la roda del tantsemenfotisme mentre jo vagi bé.

Bé, ja sé que tot no és tan negre. Que per sort per als pobles i la humanitat, queden veus crítiques que amb l'intent de capgirar aquesta situació, encara que mal vistos, no s'arronsen caminant per camins pedregosos en busca d'un millor horitzó que permeti un món més just per a tothom.

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

membre de

ACPC
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

ANY XXIV NÚM 206 DESEMBRE DE 2003

EDITA: Casal de Jubilats de Salt
Passeig Verdager, 1

Tels 972 23 04 98, 972 23 85 78

A/e: farga@viladesalt.org

COORDINADOR: Ramon Torramadé

CONSELL DE REDACCIÓ: Joan Boada, Agapit Alonso i Pont, Ramon Torramadé, Andreu Bover, Salvador Sunyer, Carme Torrent, Joan Corominas, Agnès Cabezas i Lluís Mateu

COL-LABORACIONS: B. Pérez, Coordinadora d'AMPAS de Salt, l'Eulogi, Marfull, Ferran Màrquez, Josep Boó,

PORTADA: Pessebre de Jordi Barris. Fotografia Foto 64

MAQUETACIÓ: David Garrido

CORRECCIÓ I ESTIL: Toni Rusalleda

DISTRIBUCIÓ: Josep Palmarola

ADMINISTRACIÓ: Joan Boada

IMPRESSIÓ: Imprempta Pagès

DIPOSI LEGAL: GI-365-79

Xavier Ferrer

Passejant per la Unió Europea des de Barcelona

Divendres tarda. Plaça Catalunya de la Barcelona que es prepara per al Fòrum. Gent, trànsit, botigues, euros que van i vénen, adolescents de compres,

- En veure el teu currículum, hi ha una pregunta de calaix que t'haig de fer: quin ha de ser el paper de l'oci, quin rol juguen els esports, en aquesta construcció de la Unió Europea?

Jo crec que el lleure en general i l'esport en concret, és bàsic per a qualsevol societat, perquè és sinònim de compartir, de saber guanyar o perdre, que, si ho desmarques del món esportiu i ho poses, per exemple, en el món polític, no és tan fàcil; i fins i tot ens pot portar a situacions conflictives. Enllaçant-ho amb el tema de la Unió Europea, jo penso que aquesta unió ens ha de portar precisament això, uns acords amb uns països que han de garantir una cosa que a vegades no li donem la importància que té, perquè ja la tenim, però que en altres èpoques no s'havia tingut, que és

immigrants que passegen amb les mans a les butxaques d'una jaqueta destenyida, nenes mones amb look molt europeu i càmeres de vigilància en la meitat de les cantonades. S'acosta la febre del Nadal i alguns ja comencen a buscar en els comerços els analgèsics per aquesta grip congènita que sembla patir aquesta societat nostra postmoderna.

En pocs moments em trobo amb en Xavier Ferrer, un gironí nascut a Torroella de Montgrí que ara viu i treballa a Barcelona, tot i mantenint la seva relació amb les comarques gironines. Treballa a la Caixa, és vicepresident de l'ADISEC (Associació de Diplomats dels Cursos per la Unió Europea) i forma part de la Comissió Social del Futbol Club Barcelona. Però del que més m'interessa parlar-hi és sobre la seva vessant d'estudiador de la Unió Europea; un tema que el té enganxat i que l'ha portat a escriure no un (El límits de la Unió Europea, 2000), ni dos (Europa, projectes i realitats, 2002), sinó tres llibres. Aquest últim a punt de veure la llum sota el títol Cap a una Constitució Europea.

això tan senzill de la pau. La Unió Europea va néixer l'any 57, o sigui que estem parlant de més de 50 anys, on l'Europa que ha estat sota el paraigua comunitari ha tingut pau. Podries dir, i per què hi hauria d'haver guerra? Doncs no sé si n'hi hauria hagut, però el cas és que s'acabava de sortir de la Segona Guerra Mundial i si comptem els 70 o 80 anys anteriors a aquest fet, hi havia hagut ja tres guerres entre França i Alemanya, dues d'elles mundials. Per tant, si sabem construir aquesta Unió Europea i, a més a més, li sabem donar aquest contingut de lleure i d'esport, doncs segur que, com demostren els fets, anirem bé, per un camí de comunicació i de pau.

- Què hi fas exactament a can Barça?

Estic en la Comissió Social del

Futbol Club Barcelona, és la segona anella de representació del Barça. Aquesta nova junta d'en Laporta, que tenen una gran empenta per canviar-ho tot i tirar endavant el club, va crear una àrea més social amb 24 persones, on hi ha cinc departaments de treball diferenciats: un de relacionat amb les penyes, un d'immigració i solidaritat, un altre d'institucions, un altre d'estudis i projectes, que és on sóc jo; i un altre d'esportiu. Els objectius, que són els mateixos que té la directiva, són els de fer un Barça més proper al barcelonisme dins del país i també fora d'aquest.

-Bé, el Barça és, segurament, una de les coses més internacionals que tenim, no?

Sí, jo suggeriria l'altre dia que caldria trobar una manera de vendre el Barça a la Unió Europea; no sé ben bé en quina

línia, però seria interessant.

- I d'on et ve aquest interès en el tema de la Unió Europea?

Jo vaig fer econòmiques, però al cap d'uns anys notava que em faltava tenir algun coneixement més de contingut humanista, i tot el tema social i polític sempre m'ha interessat; així que em vaig posar a estudiar Ciències Polítiques i encara no en vaig tenir prou i em vaig animar a fer el Doctorat d'Econòmiques, però en una vessant més de caire sociopolític. Va ser en el programa del doctorat que vaig fer una assignatura sobre la Unió Europea que em va agradar molt i, de fet, el primer llibre que em van publicar, *El límits de la Unió Europea*, és la tesina d'aquest doctorat. És un tema que em va anar enganxant perquè hi veig un projecte sensacional, una construcció econòmica i política en context de pau que no s'havia aconseguit mai. Estats Units és el que és, però hi va haver una guerra. I a més a més, em sembla una bona eina per treballar per al meu país, entenent país per Catalunya. En aquest tercer llibre que sortirà en breu, *Cap a una Constitució Europea*, entre altres coses, intento ubicar Catalunya en aquest entorn més globalitzat. Jo em considero europeu, però també català i es tracta d'intentar veure com podem incloure el país dins d'aquesta Europa que cada vegada és més gran.

- Sobre el tema de la llengua, el català té futur a Europa?

Jo crec que sí. A Europa hi ha moltes llengües i des de fa molts anys. També en van desapareixent i el català té punts en contra, però també en té a favor. És la primera llengua sense estat més parlada d'Europa, utilitzada per uns 10 milions de persones. Té un *handicap* i és que l'Estat espanyol no la va considerar llengua oficial. Ho podria haver fet però no va ser així, i tot i això serà la vuitena llengua més parlada d'Europa. De totes maneres s'ha de reconèixer que és difícil, perquè en un món

globalitzat sempre es tendeix a l'uniformisme, i hi ha molt pes de l'anglès i del castellà. Encara que sembli impossible, l'holandès, el francès i fins i tot l'alemany també patiran.

- Exactament de quins límits parla el teu llibre *Els Límits de la Unió Europea*?

De fet hi ha tres branques, per una banda l'econòmica, on es parla de l'euro, que de fet és el pilar que ha arribat més lluny i ha estat un èxit rotund; l'altre és el de la política exterior i la defensa, una part molt complicada perquè darrera hi ha la història de cada estat. I una última branca que seria la dels afers interiors i de justícia. Aquest llibre ve a ser una anàlisi de com es trobaven aquests tres pilars fa un parell d'anys i fins on creia que es podia arribar.

- Així, l'aprovem l'euro?

Sí, perquè és pràctic i a més a més suposa una cessió de sobirania important, ja que la moneda s'identificava amb el país i el país amb la moneda. L'altra vessant, però, relacionada amb la coordinació de les polítiques d'interior i de justícia, és més complexa perquè ens trobem amb alguns estats que tenen més de 500 anys d'història i que s'han enfrontat entre ells al llarg d'aquests anys; estats que tenen unes idees ja no diferents, sinó contradictòries. Però aquest és el camí, és costós, però s'ha

d'anar per aquí.

- Però és clar, aquests organismes supraestats, quan passen coses com el cas de la guerra d'Iraq i el comportament dels Estats Units, en què l'ONU diu "no" i en Bush segueix endavant, no fa perdre una mica la fe en aquestes entitats?

Sí, de fet jo mateix he escrit alguns articles publicats a El Punt que ara sortiran compilats en el llibre, on ho critico. Però això no té res a veure. El que passa és que a Estats Units hi ha un govern quasi d'extrema dreta i els fets de l'11 de setembre van acabar de motivar la línia agressiva que té aquest govern i per això s'arriba al punt en què se salten la legalitat de les Nacions Unides. Però precisament per això, entitats o organitzacions supranacionals com pot ser la Unió Europea, poden fer de contrapès a aquestes posicions. També és cert, que ens convindria una Unió Europea molt més sòlida, amb uns acords polítics molt més fermes i amb una projecció exterior única, cosa que no ha succeït, ni ara, amb això d'Iraq, ni amb el conflicte de Bòsnia. Sempre, al final, quan ens trobem davant de situacions conflictives la Unió Europea com a tal perd contingut polític i els estats agafen la posició que més els convé en aquell moment. I així ens trobem amb el cas de l'Estat espanyol, on, tot i estar dins la

Unió Europea, el govern s'apunta en una línia proamericana, trencant així una línia d'uns 20 anys d'aproximació a Europa.

- No obstant això, veient el panorama internacional, no és una mica perillós crear aquestes forces tan grans, aquests monstres a nivell internacional? Veient el precedent que suposa Estats Units...

Tal com enfoques la pregunta sí, podria fer por. Però en un món globalitzat ja no té sentit el concepte d'estat tradicional. No vol dir que els estats petits s'hagin d'oblidar i perdre la identitat, però penso que cada vegada més s'ha d'anar cap a entitats supranacionals que respectin les identitats interiors. Ja que la realitat és que existeixen els Estats Units, que existeix una Xina, que d'aquí uns 20 anys pot ser un element important en el concert internacional; és important que existeixi una Unió Europea que faci de contrapès. Almenys 5 o 6 pols de poder que facin que hi hagi un multilateralisme en el

món, que evitin el que està passant ara, que un estat es vegi tan superior als altres militarment, que si li ve bé, ataquí. I amb tot el que està passant a Iraq ara mateix, s'està demostrant que pot fer guerres quirúrgiques però que és incapaç de mantenir un ordre.

- I amb tots aquests pols, Estats Units per una banda, Europa consolidant-se per l'altra, el bloc asiàtic a punt de saltar, què en fem de la resta? El fet de voler afavorir uns determinats ciutadans no farà que ens oblidem de la resta, endurent-se, per tant, les lleis d'estrangeria? Es poden trobar altres maneres?

En un món globalitzat, posar fronteres és un error, perquè tard o d'hora es trenquen, perquè el món va cap a un altre camí. Un exemple és el cas de Palestina, ja poden fer murs que la realitat de la vida és una altra i si els palestins creixen més demogràficament necessiten més espai, volen el seu espai i al final, no sé quants anys hauran de passar, però hi haurà d'haver un acord. A Europa s'hi posen fronteres, i de fet, la política que hi ha ara en els diferents estats va una mica per aquí, governs més de dretes, contraris a la immigració... Però jo penso que això li va a la contra, una Europa fortaleza no té futur. La que té futur és l'Europa de la integració, que tampoc vol dir una obertura

incontrolada perquè generaria malestar fins i tot als que vénen de fora. És un tema molt complex, però els europeus ens hem de fer a la idea que va per aquí, la immigració és inevitable, l'hem d'acceptar, i és evident que hi haurà un canvi demogràfic a Europa.

- Què en penses de contradiccions com que la preparació del Fòrum de les cultures 2004 a Barcelona signifiqui enderrocar bona part de les barraques de la Mina?

Tota cosa que es fa d'envergadura incideix sobre una altra. És molt difícil fer-ho a gust de tothom i respectant-ho tot. L'equilibri es troba, segurament, en mirar d'actuar amb el màxim de respecte a la natura i amb el medi. Però clar, hem d'admetre que tot element de progrés té un cost. I el Fòrum, jo no ho conec massa, sé que té algunes crítiques però jo també li veig una virtut, que és bo que Barcelona s'atreveixi a fer una cosa que no sé molt bé com definir, que de fet ni ells saben com definir; que estic segur que sortirà bé, on es parlarà de les cultures i de la pau i de tota una sèrie de coses que és bo que se'n parli.

- Quan la gent llegeixi aquesta entrevista ja se sabran els resultats de les Eleccions Catalanes. Juguem a endevinalles i digue'm per on diries que aniran els trets. Hi haurà canvis?

El canvi ja hi és, perquè plega un president que és *el president*. Una persona molt específica que segurament es trobarà a faltar, ja no només per aquells que li donaven tot el suport sinó per tothom. El que penso també és que s'entrarà en una nova dinàmica, guanyi qui guanyi, de no majories absolutes; un fet que jo considero bo per a la democràcia, ja que suposarà que hi hagi d'haver molts més acords parlamentaris. Veurem com queda, però el mapa polític pot quedar divertit.

Agnès Cabezas Horno

El dia 7 del mes passat, Salvador Sunyer i Aimeric, va presentar el seu nou llibre "JESÚS EL NATZARÉ" a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Salt, acompanyat de l'alcalde, Sr. Jaume Torramadé. L'autor no cal presentar-lo perquè la seva trajectòria d'escriptor és prou coneguda. Com deia a la presentació del llibre, hi trobava a faltar, a Salt, un retaule de la Passió vist i escrit per un saltenc i avui, a Salt, ja podem acompanyar la tradició força popularitzada de representar la religiosa "PASSIÓ" en els escenaris adients amb ingredients de collita pròpia: Teatre, Elencs i Text. És clar, són tants els personatges que surten a escena, i tant l'espai que caldria, que de moment no es veu el lloc adient (la Mirona, podria ser?) per representar aquesta "PASSIÓ", llevat que es comprimeixi la presentació.

Clar i Català

TORNEM-HI

Insistent en el que dèiem al número passat, cada terra fa sa guerra i cada terra fa o desfà la seva llengua. Si en castellà diuen *a ciegas* no hem pas de traduir del castellà mot per mot i dir: *a cegues*. Així no parlaríem en català encara que ens ho penséssim. Això em recorda aquell empordanès que per dir noranta deia *quatre vint i deu*. Cert que feia servir paraules catalanes, però parlava en francès!

Els nostre avis i els nostres pares no hi parlaven així, en són testimoni. Hem de recuperar les expressions genuïnes, deixar de banda aquelles que no ho són tant i no cal

dir les manllevades a d'altres llengües. Posem-ne exemples:

Atevir-s'hi és una expressió catalana, però: *Veure-s'hi amb corés* molt més nostra.

Cada dos dies és certament correcta. Ara no trobeu que sona molt millor si diem: *Dia sí, dia no, o Dia per altre?*

Compareu: *Destorbar* per *Fer nosa*. Fa que tothom sap què vol dir *fer nosa*? Doncs si coneixem l'expressió per què no la fem servir? Perquè ens n'hem oblidat o per mandra?

Salvador Sunyer

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques Gestoria Administrativa

Av. Jaume I, 44 baixos - Tels 972 20 88 54/972 20 13 55
Fax 972 21 46 08 - 17001 GIRONA
Passeig Païssos Catalans, 147 - Tel. 972 24 44 92 - 17190 SALT

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.L.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix - Tel. 972 23 53 17 - 17190 SALT

El Safareig dels homes? de les dones? Posem-hi d'en Jocaloves

Que toquin les butxaques dels contribuents no agrada a ningú, però hem de ser conscients que tots volem bons serveis i aquests cada vegada són més costosos. Tampoc els veïns de Salt no fem gaire res per evitar despeses supèrflues, sobretot en neteja i mobiliari urbà. Més que queixar-nos de les puges d'impostos i taxes, hauríem de preocupar-nos de demanar que se'n faci bon ús. Recaptar més diners, tenir la caixa més plena, no és sinònim de més bons serveis; en tot cas, depèn d'una bona administració. Ara mateix, s'estan fent unes inversions econòmiques desproporcionades, segons el meu parer, al safareig. Uns 4 milions de pessetes (24.000 euros), en una primera fase amb unes previsions de cost d'uns 10 milions de pessetes al final. Què passa amb aquest safareig? Doncs que el propietari, cansat de veure el mal ús que se'n feia per part d'alguns brètols deixats anar, el cedeix per 20 anys a l'Ajuntament amb la condició que

el mantingui en les degudes condicions. No és que aquest safareig tingui cap valor monumental ni arqueològic, encara que sí un valor identificatiu i sentimental i per tant no es podia permetre el seu enderrocament. Encara que de propietat particular, feia un servei públic cobrant una quota als usuaris; la prova n'és que disposava d'un privilegi reial que li donava preferència a l'hora de fer ús de l'aigua del rec, abans que els hortelans, quan en temps de sequia l'aigua escassejava. El motiu d'aquest privilegi era per qüestions socials i sanitàries. Segurament que d'aquest safareig encara se'n podrien esbrinar més dades i si li deien d'en Jocaloves (nom de lloc?), devia ser per distingir-lo del safareig de la Baguera, que era al prop del pont del Rec. Amb tot, el que resulta incomprensible és que l'Ajuntament es gastis aquests diners en una edificació que no és de la seva propietat. Propietat

d'un valor misèrrim que tenint-lo net i cuidat en feia prou. Què diríem d'un masover que refà el seu habitatge amb un cost superior deu vegades el valor de l'immoble? Doncs que ha perdut el seny. I l'amo content, encara que estigui 20 anys sense cobrar. Encara s'hi podria ser a temps abans de començar les obres de la segona fase; no em poso amb els tècnics perquè ells fan la seva feina. Són els polítics els que han de valorar en què i com es gasten els diners, quines obres són prioritàries i quin servei faran al poble.

Ramon Torramadé

La coordinadora d'AMPAS de Salt, per una escola de qualitat

Els objectius de la Coordinadora d'AMPAS de Salt, entre d'altres, són:

Millorar la qualitat de l'ensenyament a Salt.

Fomentar la integració social, promoure els valors de la solidaritat, la igualtat d'oportunitats, la convivència,...

I treballem per aquests objectius des de la perspectiva no d'una escola i d'un institut particulars (això ho fa cada AMPA), sinó des de la perspectiva de **poble**.

A causa de la creixent onada d'immigració que ens afecta de manera particular des de fa uns quants anys, l'ensenyament a Salt ha arribat a una situació límit: Pràcticament totes les aules de Salt sobrepassen la ràtio de 25 alumnes per aula, en el cas de primària, i de 30 en el cas de secundària, fins arribar al 10% més del que permet la llei.

Quan s'arriba aquest límit, es desdobra el curs per seguir escolaritzant els alumnes que van arribant (es fan bonys), la qual cosa provoca dues coses:

La concentració de places

vacants en una sola escola, cosa que implica que tots els alumnes que van arribant vagin a parar al mateix grup: la situació de l'escola de La Farga avui, amb un percentatge tan elevat d'alumnes nou vinguts, és la conseqüència directa de l'acumulació de places vacants en una sola escola.

La pèrdua d'espais de qualitat a les escoles on es fan els bonys; avui hi ha escoles sense aula de psicomotricitat o sense biblioteca, a causa de l'ampliació de grups. Si ajuntéssim tots els bonys que s'han obert a Salt, podríem omplir una escola nova sencera!

Aquesta realitat és fruit, sobretot, de la manca de planificació educativa al nostre poble, però no volem desertar ni de l'escola pública ni del nostre poble. Creiem que malgrat les dificultats actuals val la pena lluitar per una escola de qualitat i per un poble integrador i solidari on es pugui viure bé. Per això des de la Coordinadora d'AMPAS de Salt apostem clarament per:

Treballar amb l'administració

competent (el Departament d'Ensenyament, amb el suport de l'Ajuntament) perquè abandoni la política de "tapar forats", com és el fet d'haver de recórrer a la creació de bonys per cobrir la demanda de places escolars, i perquè **faci una planificació educativa** tenint en compte la realitat actual i la previsió de l'evolució a uns quants anys vista.

Promoure un pacte de la Comunitat educativa per implicar-nos tots plegats en la solució d'aquestes dificultats que hi pot tenir en la qualitat de l'ensenyament a Salt i encallen la integració social.

Per una escola millor i per un poble millor, hi hem de ser tots!
Salt, 3 de novembre de 2003

La Coordinadora

GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo **FIAT** LANCIA

Pla conjunt

La policia local de Salt i els Mossos d'Esquadra posaran en marxa un pla que s'avaluarà d'aquí a tres mesos per tal de fer pressió en una sèrie de temes i incrementar així la percepció de la seguretat per part dels ciutadans.

En concret el pla es centrarà en:

1. Treballar per erradicar els grups que perturben la convivència amb sorolls o comportaments incívics.
2. Eliminació del consum i tràfic de drogues a la via pública.
3. Controls de trànsit centrats en l'Alcòholemia, la velocitat, assegurances, ITV...
4. Control de locals conflictius
5. Persecució de les bretolades a les hortes de les deveses.

Salt, 7 de novembre de 2003

Piscina coberta de Salt

El termini perquè les persones interessades en treballar a les instal·lacions de la futura piscina coberta de Salt facin arribar el seu currículum al Servei d'Atenció al Ciutadà de l'Ajuntament de Salt, s'ha obert avui.

Per tal de cobrir els llocs de les instal·lacions de la futura piscina coberta de Salt la Unió de Federacions Esportives de Catalunya que és la concessionària del servei-demanda personal per a les següents tasques:

Àrea de recepció
 Manteniment/neteja
 Monitors/es de fitness
 Monitors/es d'activitats dirigides
 Monitors/es d'activitats aquàtiques
 Socorristes aquàtics

Rectificació

En el número 205 de la revista "La Farga", en aquesta mateixa secció, hi apareixia una notícia amb el títol "Escola del Pla". Els

autors de l'escript ens han demanat que subsanés sim l'escript que ens varen enviar i que aclaríssim la notícia en el sentit

que es tractava d'un escrit signat per tots els directors d'escoles Públiques de Salt.

BURCH constructors, s.a. Salt

**Cases
 Ampliacions
 Rehabilitació**

C/ Pere Coll i Guiló, 3 · Tel. i Fax 972 23 86 02 · 17190 SALT (Girona)

CURVIUS

FLECA I PASTISSERIA

C/ Llarg, 10 · Tel. 972 23 83 71 · SALT

R.B.J. 20 71 40/CAT

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

	Cens	Part.	CIU	PSC-CPC	ERC	PP	ICV-EUIA
1999	5.293.657	59.20 %	1.178.420 37.60 % 56 E	1.183.299 * 37.75 % 52 E	271.173 8.65 % 12 E	297.265 9.50 % 12 E	78.441 2.51 % 3 E
2003	5.307.074	63.39 %	1.018.115 30.84 % 46 E	1.026.030 31.08 % 42 E	542.045 16.42 % 23 E	390.650 11.83 % 15 E	240.358 7.28 % 9 E

*amb IC-V a Girona, Tarragona i Lleida

CIRCUMSCRIPCIÓ DE GIRONA

	Cens	Part.	CIU	PSC-CPC	ERC	PP	ICV-EUIA
1999	455.844	62.16 %	137.079 48.38 % 9 E	82.502 * 29.12 % 5 E	36.159 12.56 % 2 E	17.079 6.03 % 1 E	
2003	470.433	65.5 %	117.799 38.55 % 7 E	71.965 23.55 % 4 E	66.827 21.87 % 4 E	24.487 8.01 % 1 E	16.218 5.31 % 1 E

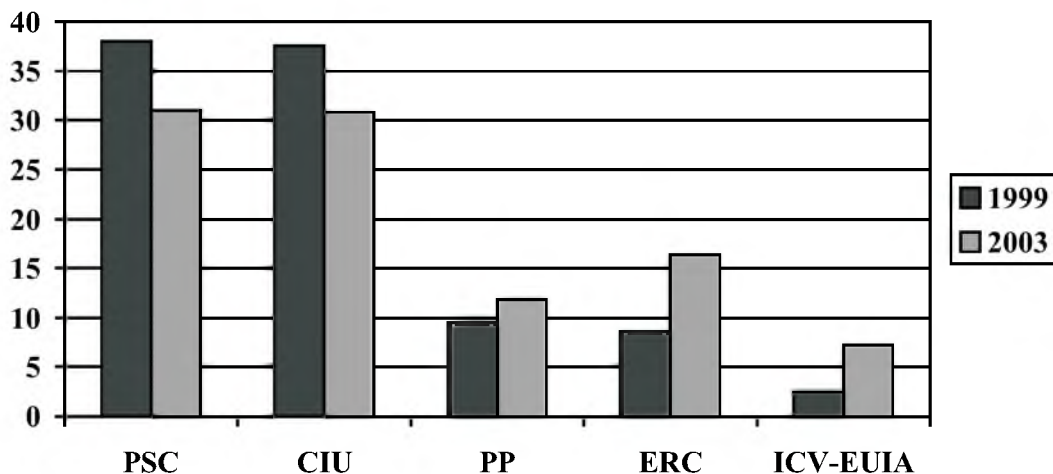
*amb IC-V

MUNICIPI DE SALT

	Cens	Part.	CIU	PSC-CPC	ERC	PP	ICV-EUIA
1999	17.243	56.97 %	4.106 41.80 %	3.642 37.08 %	1.009 10.27 %	554 5.64 %	
2003	16.675	58.95 %	3.245 33.01 %	3.099 31.53 %	1.773 18.04 %	767 7.80 %	538 5.47 %

*amb IC-V

PERCENTATGE DE VOTS - CATALUNYA

Tenir amics

Hauríeu de conèixer els meus amics. En tinc molts, moltíssims. I vosaltres també, no ho sabíeu?

Hi ha en Dionís, el nen rosset del pis de dalt que m'acompanya fins al replà i s'enriola abans de deixar-me; la veïna del tercer que se m'ofereix cada matí per comprar-me la minestra al mercat; el barber, que ve a casa quan estic malalt i no em cobra cap suplement per la seva feina; els mestres del poble que m'estimen i em vénen a preguntar cosetes de l'antigor; el capellà amb un llibre nou per comentar; l'escombriaire, que no s'oblida mai de saludar-me; la senyora que voldria fer versos i li surten rodolins.

La tòrtora del jardí i el gos de la veïna, els meus despertadors de cada dia; l'aparell de TV en alguns comptats programes; els estris de reproducció musical; els diaris, el telèfon, la bossa d'aigua calenta quan t'engripes, el barret de palla per mitigar-me la roentor del sol; el rajolí d'aigua fresca i regalada de la font quan arribo assedegat; el pa amb tomata i la llonganissa del berenar, etc.

Són amics meus i vostres les persones desinteressades i servicials sempre disposades a fer-te un favor; els homes i les dones compromesos a millorar aquest país, aquesta terra, la nostra vila; les entitats de tot tipus sense finalitats de lucre i llurs socis; els infants, els vellets i les velletes, els joves sense límits d'edat, els ancians amb esperit jove, els joves amb seny de vells...

Aquells que somriuen i perdonen.

Els nets de cor i els de mirada neta.

L'aire i el sol; la neu i les ruixades; el fred, el bon temps i la calor.

I les muntanyes més altes, els campanars romànics d'espadaanya dels llogarets perduts; els herois de la nostra història i la llarga corrua d'herois de cada dia per arribar a fi de mes, els de cada sexe, sense història encara, però que la fan de dia en dia, minut a minut...

Salvador Sunyer

L'ocàs d'en Vellmarí

Suara anava tot xino-xano de dret cap al pescall de consuetud, passant pels viaranyes que serpentegen enmig del bosc de pins, garrigues i modegues per una banda i el rocam de ran de mar per l'altra. Taral·lejava una cançó de l'any de la picor, de la qual no em recordava de la lletra, però sí de la música, que repetia obsessivament com si es tractés d'un tornaveu. També ensumava, llépol, la sentor sanitosa d'herbes remeieres com la farigola, el romaní i l'espígol entre d'altres, a l'ensens de la ferum d'algues marines que alçava l'oratge matiner perfumant d'aquesta faisó el cançoner llevar-se del sol.

De sobte vaig adonar-me que, al besllum del sol ixent, es veia un home assegut en una llosa plana al voral assolellat del caminó, amb l'esquena estintolada a la soca d'un oliu turmentat pels anys, arraulit a l'amor d'un imponent estimball que l'emparava del cruel vent de tramuntana. Vaig atansar-m'hi pausadament sense fer el més mínim soroll, ja que l'home en qüestió estava endormiscat, fent una becaina. Vaig deturar-me fitant-lo. Era un home gran. Dic gran i em quedo curt. Era vell, molt vell. Com que ell no em veia, vaig complaure'm a tafanejar-lo, cosa ben lluny de la meua habitud, però m'encuriosia el seu aspecte que en certa manera m'era familiar. Duia una gorra de visera xarolada que anys ha havia sigut blava i li ocultava el nas, part del seu visatge bru, recremat pel sol i part d'una espessa cabellera, blanca com l'escuma de mar. Una barba, també blanca, li amorosia unes faccions aspres com esculpides en roca pura. Vestia una samarra marinera de llana teixida de color blau fosc i al damunt una jupa de color indefinit, descolorida pel pas dels anys i la intempèrie, unes calces de vellut d'un color blanquinós i, als peus, uns esclops de bona fusta de saule dels quals en sortien uns brins de palla que amorosien la duresa de la fusta i feien més confortable l'ús d'aital calçat, ultra si s'usava sense mitjons, com era en aquest cas.

Adesiara se sentia una forta ranera que li sortia del fons de la seva gorja denotant que ara dormia profundament. No copsava qui era. Vaig observar-lo més atentament i aleshores vaig adonar-me que li mancava part del dit petit de la mà dreta, cosa que va palesar-me la seva identitat.

Era en Josep Amat, més conegut pel malnom de Vellmarí. Li van posar aquest motiu al seu besavi cent anys enrere, perquè deien que segons com es retirava a la foga caputxina, altrament anomenada Vell Marí. I com que en els pobles petits aquests sobrenoms passaven d'hereu a hereu, ell va adir el llegat amb tota naturalitat, tanta que fins i tot dubtava i àdhuc s'errava quan havia de posar el seu nom i cognoms. A més, n'estava ben cofoi!

Aleshores va venir-me a la memòria un doll d'anècdotes sobre la història d'aquell homenàs que dormia plàcidament al recer de l'olivera mil·lenària.

En Vellmarí, així l'anomenarem en endavant, tal com voldria ell, va néixer al si d'una família marinera benestant, propietaris d'un bon llagut de vela i remes i tos els ormeigs necessaris per garantir bones pesqueres

Comere
TURRO, S.A.

VENDA I LLOGUER DE MAQUINARIA
I UTILITATGE PER A LA CONSTRUCCIÓ

Passeig Païssos Catalans, 56 - 17190 Salt
Tel. 972 23 37 31 Fax 972 24 11 81

en qualsevol temporada de l'any. Ultra un parell de peces de terreny de regadiu que els subministraven els queviures per un bon passar. A més a més, al costat del seu habitatge hi tenien un gros pati on hi havia la cort de l'euga, l'aixoll, la pleta per l'aviram i d'altre bestiar i també un bon tros d'hort on hi conreaven les verdures i viandes pel dia a dia.

Convivien en la mateixa llar, els seus pares i un oncle conco, germà de sa mare, un bon xic aturat, però molt eficaç en les labors pròpies del mar i del conreu de la terra.

Tot els anava d'allò més bé fins que arribà al poble un naufrag, associat a un fardell de taronges que una goleta noliejada per un egipci per transportar-les des de El Caire a Marsella abocà al mar abans de ser engolida per les ones furioses un dia de fort temporal de llevant. Fou l'únic tripulant que sobrevisqué a aquell desastre aferrant-se a les restes flotants i arribant a la platja del poble a mercè dels corrents favorables, a l'ensens amb gran quantitat de taronges, que foren l'alegria de xics i grans, ja que tothom en féu una gran provisió, suficient per passar una bona temporada. El naufrag, que sembla ser era oriünd del Txad, fou recollit mig atuit i allotjat a can Vellmarí, on es guarí i descansà fins que al cap de pocs dies fou repatriat.

Tot i el seu agraïment (que demostrà amb escreix, ja que els obsequià tota la seva fortuna consistent en una pesada cadena que sostenia un també pesant medalló d'or massís de primera llei en forma de sol), aquell pobre nauta deixà, involuntàriament, una empremta malastruga de conseqüències catastròficament devastadores per a la família i el futur d'en Vellmarí. Aquell home, sense adonar-se'n, patia d'un mal gam que va encomanar a tots els adults de la casa i com que, segons va dir el metge, no tenien defenses, cosa de la qual gaudia el txadià, va occir-los tots tres, el pare, la mare i l'oncle amb poques hores de diferència malgrat l'esforç del llicenciat que sens dubte maldà per a guarir-los.

Aleshores en Vellmarí tenia només vuit anys, va fer-se càrrec d'ell i totes les seves pertinences el germà del seu pare, el fadrister que havia estat expulsat de la casa per mala peça, un veritable brivall que tenia tots els vicis i cap de bo, esquenadret, tafur, doner, avesat a viure a costa d'altri i que en poc temps havia malbaratat el dret hereditari i vivia, últimament, a costa d'una bardaixa de mal veure en un carrer de mala mort de Barcelona.

Amb un parell d'anys escassos va rebentar els béns de la família, tan laboriosament acumulats al llarg de generacions d'esforços i suors, malvenent tot el patrimoni, incloent-hi el penjoll d'or de mal averany,

gastant-ho en xeflis i bacanals fins exhaurir l'últim xavo.

...va desfer-se d'en Vellmarí a qui va vendre per quatre xavos enrolant-lo com a grum d'un pailebot de cabotatge de dos màstils...

Quan ja no va quedar res per a viure i com que no era home fet per a treballar ni al mar ni a la terra, va tornar-se'n cap a Barcelona on sí que podria malviure gràcies a les seves males arts, i la primera cosa que va fer va ser desfer-se d'en Vellmarí a qui va vendre per quatre xavos enrolant-lo com a grum d'un pailebot de cabotatge de dos màstils que feia la ruta de la sal, ço és, des de Barcelona fins a Eivissa amb càrrega general més passatge i a la inversa carregats de sal fins a les orles. En Vellmarí, amb esforç i devoció al treball, va anar escalant posicions fins a arribar a comandar la nau, amb només dinou anys, cosa que demostra amb escreix la seva aptesa en qüestions de la mar.

La Mediterrània, però, va fer-se petita pel seu tarannà coratjós i al poc temps va enganxar-se de primer oficial en una goleta americana que portava el correu i càrrega general des de Nova York a Portsmouth i a més, feia la ruta del rom, de Jamaica a Lisboa.

Als pocs anys, l'Atlàntic també va fer-se-li petit, i ja com a capità, va navegar amb un bergantí de tres pals, a més del botaló, per tots els mars coneguts i amb totes les condicions atmosfèriques hagudes i per haver, fent les rutes de les espècies, de l'ivori, del te, de la seda, etc. Tot amb sucosos profits, ja que també gaudia d'un bon olfacte comercial, que, com al rei Mides, li feia treure pans de les pedres i beneficis de tot el que tocava.

Al voltant de la cinquantena, va trobar a enyor la seva terra tan estimada i deixant-ho tot va tornar a la cleda. Va posar a guany els diners que tan curosament havia estalviat per tal de poder viure la seva vellesa sense ensurts i donar-se a la plàcida i còmoda vida del rendista acabalat.

Visqué així una bona temporada, però, aquest sistema de viure no s'adeia gaire amb el seu caràcter inquiet i emprenedor, un bon xic aventurer. En fi, que li calia més acció. Aquesta situació va ocórrer alhora

que s'iniciava per aquestes contrades la pesca dita de ròssec, la qual cosa el va entusiasmar fins a l'extrem de recuperar tots els seus diners i invertir-los en l'adquisició de dues flamants embarcacions de seixanta pams d'eslora anomenades "bous" pel fet que sempre havien de treballar en parella. Va armar els dos esplèndids llaguts amb alteroses veles llatines fins i tot uns magnífics flocs de proa, a fi de lliurar-los més empenta i fermesa i els proveí de l'art en consonància a la seva eslora, a més de tots els estris adients per tal de garantir una bona feina i una navegació segura.

Va avarar-los per la diada de la verge del Carme, patrona celestial de tots els homes de mar, enmig d'una festassa on no hi mancà res de res. El mossèn de la parròquia va beneir-los com de consuetud a fi de preservar-los de qualsevol mal averany. Van batejar-los amb el noms d'Esperança i Llibertat i tota la gent, agraïda per la festa, va desitjar a l'armador i també patró tota classe de bonaventures i moltes i bonancenques temporades de profitosa pesca.

De bell antuvi tot va anar segons els bons auguris. Va acabar la segona temporada de bones i lucratives pesques amb sucosos beneficis tant pel patró com per la tripulació i de retruc pel poble en general. L'Esperança i la Llibertat eren les reines d'aquells verals. Belles, esveltes i molt marineres, copsaven el més feble ventijol

d'acord amb l'angle que els imposava la ferrenya mà del destre patró i dòcils solcaven, fendint-les amb el tallamar, les ones juganeres de la mar d'aquelles costes.

Aitals embarcacions, de difícil i complicat maneig, en podrien narrar mil-i-una de la capacitat de comandament, ferrenya voluntat i coneixements empírics d'aquell home d'una sola peça. Sortir a la mar, omplir l'art a vessar i tornar a terra sense entrebancs era, per aquest ordre, la raó de la seva vida. I per aquest cúmul de qualitats, la seva tripulació se'n refiava amb una devoció quasi mística, acatant les seves ordres de maniobra amb disciplina i fe cega.

Però en la vida d'un home, i d'això en Vellmarí en sabia un niu, no tot són flors i violes i sovint vénen mal temps a des de conseqüències funestes, que ocasionen canvis radicals d'un abast imprevisible. I així va ocórrer quan per una simple mullena i complicacions posteriors va emmalaltir fins a perdre el delit i no tenir esma per a res. El va substituir en el govern de la parella de bous un quídam en qui confiava i que, com es va demostrar posteriorment, no s'ho mereixia ni de bon tros, ja que li varen pujar els fums al cap i aquella companyonia entre la tripulació se n'anà en orris convertint la convivència en un autèntic ball de bastons i una quimera per a la gent del poble que veien que allò acabaria malament. Salpaven tard, les

pesqueres minvaven escandalosament i per tant els guanys també es reduïen. Era maldestre en les maniobres i tenia aquells homes de roure sempre amb l'ai al cor, era malvolent amb els companys i els escridassava donant-los la culpa de les seves pròpies errades i mancances, tot convertint aquella parella modèlica en tot un desori. Fins que un dia de mal celatge, desoïnt amb arrogància els consells dels vells i vanant-se del seu coratge, obligà a la disciplinada tripulació a salpar al llostrejar navegant més enfora que d'habitud i mofant-se dels espaordits mariners que es veien la gropada al damunt i li retreien la seva atzarosa acció. Tal dit, tal fet. En pocs minuts, sense donar temps a corregir la maniobra, es desfermà un temporal de tramuntana que alçà en un no res una mar de llamp imponent que els sacsejava com si fossin petites surades d'ormeig. El vent ululava en el cordam i les veles esquinçades desapareixien a trossos entre els ruixims de les onades recargolades que els assaltaven bramulant com monstres mitològics, arrabassant tot el que trobaven al seu pas amb una potència esbalaïdora, matxucant els esgotats i esfereïts pescadors, els quals fortament amarrats al màstil i a les bancades només tenien delit per clamar protecció i empara a la seva patrona celestial i resistien com podien la palesa dissort de no disposar en aquell mal encontre de la saviesa d'en Vellmarí, que segur que els hauria tornat a port sans i estalvis o, millor, ja no n'haurien sortit. De sobte els arribà una onada monstruosa encapellada per un rompent colossal, que udolant com una bèstia rabiosa se'ls abraonà al damunt bolcant-los irremeiablement sense possibilitats d'adreçar-se. I fatalment la mar engolí barques i tripulació, excepte el més jovenet, que feia de grumet i que miraculosament a l'ensulciar-se el pal va alliberar el gros quarter

on s'havia associat i va poder, un cop a l'aigua, aferrar-se al fustam que va arrossegar-lo a favor del vent i les ones fins que l'albirà un vapor de passatge que va aparèixer com per art d'encanteri d'entre les onades i va poder rescatar-lo d'aquell dèdal paorós, fent-lo escàpol d'una mort ben certa, com si el déu del mar volgués deixar en vida un testimoni de primera mà que narrés el succés amb pèls i senyals per tal que servís d'experiència als homes del mar.

En Vellmarí, com tot el poble, plorà amargament la tragèdia que comportà la pèrdua irrecuperable de vides i béns i sentint-se'n responsable va erogar solidàriament tots els cabals treballosament estalviats els dos últims anys entre les vídues i els hereus dels companys tan tràgicament finats, quedant-se a la reravera de la seva vida, tal com l'havia començat, ço és, sense ni un trist cèntim. Però tot i així deia que era ric, perquè li restava el més preciós que pot tenir l'ésser humà, la vida i l'estima de tot el poble!

Semblava que no se'n refaria mai més, de fet no se'n reféu del tot, es marfongué com una planta vella i errava consirós pel poble fins que l'afany dels veïns curulls d'afecte el deixondiren retornant-li el desig de viure, però va dir que no l'esquitxaria mai més una gota d'aigua de mar. Amb això volia dir que no s'embarcaria mai més. I així ho féu.

De llavors ençà ha viscut gràcies a la venvolència del

vilatans i a la seva traça i enginy per refer i remendar xarxes i altres arts de pesca malmenats pels dofins o les maltempades. També aconsellant els pescadors d'aquells verals, que el consideraven com un oracle i seguien els seus consells amb devoció, ja que, d'aquesta faisó, els havia lliurat de moltes situacions compromeses que cap averany havia previst, altrament tan habituals en la vida dels pescadors, avesats a posar cada dia la seva vida a l'encant per tal d'arrabassar-li al pèlag, benèvol o no, el pa dels fills i el benestar de la família.

Distretament, al moure un peu, es mogué un petit còdol que produí un lleuger soroll, tan minso que ni jo el vaig sentir, però aquell home que en aparença dormia com un soc s'eixoriví com per art de màgia, amb el dit polze va fer lliscar la gorra cap al clatell i em clavà els seus ulls, petits i lluents, a la cara tardant una fracció de segon en reconèixer-me, llavors la mirada punyent se li endolcí i amb un somriure sardònic m'etzibà:

- Mal caçador faries si anessis pel bosc fent tanta xerinxola, què hi fas per aquests indrets, noi?

- Hola Vellmarí, mira, volia anar al pescall de la Mà del Pare Etem a veure si en aquell esparagol i amb una mica de sort hi pescava un bon ranxo de sards...!

- Sards? Tu sí que ets un bon sard, l'única cosa que hi pescaràs serà una assolellada! Mira que n'ets d'orellut! No ho veus, pallús, que amb la calma

que hi ha no n'agrumaràs ni un de sard! Sembla estrany que siguis tan gran! No et fot, voler pescar sards amb aquesta mar que sembla una bassa d'oli!

I després d'aquesta restinyera de retrets s'aixecà, s'espolsà el cul de les calçasses i sense dir res més se'n anà, tot llatí, al compàs del cloc-cloc del seus esclops que se'm clavaven a l'oïda com la riota d'un dimoniot irònic.

En Vellmarí, com sempre, tenia tota la raó, ja que els sards només es pesquen, amb canya, quan les onades xipollegen al rocam, provocant la bromera precisa per tal que aquests esquius peixos no et puguin veure.

L'Eulogi

Malauradament en Vellmarí va anar-se'n al cel dels nautes pocs dies després d'aquesta anècdota. Fou plorat per tot el poble i una pèrdua que omplí de dol els cors dels mariners. Que el Gran Almirall Etern t'assegui a la seva dreta per a glòria, honor i joia dels millors de la seva tripulació!

Reflexions

No heu pensat mai que el més hipòcrita dels eufemismes és aquest qualificatiu de Gent Gran per designar la vellesa? Quan hom és gent gran? Per a un nen de 3 anys, ja ho és un altre de 8 anys; per a un de 8, ho és un altre de 16 i així podríem anar multiplicant fins a 100 anys o més. El mot correcte seria ancià, una persona de molts anys, segons el diccionari. Degut a les circumstàncies, per allò de la tradició familiar de viure els descendents en una mateixa casa, el més petit era el nen, o és el nen, els anys no compten, l'avi era el més gran després del pare. A més el nom d'avi, encara que no sigui el teu avi, per la relació i atracció mútua familiar, és una expressió entranyable en vers a una persona estimada.

No penso pas, que aquest eufemisme de gent gran, hagi sortit dels mateixos receptors: no fa tant se'ns anomenava de la

Tercera Edat; això de tercera edat ens devia fer massa vells i els tècnics en màrqueting varen dissenyar Gent Gran amb la intenció d'afalagar-nos aprofitant-se de la dita de que els vells es tornen criatures. I, renoi, ha tingut tanta acceptació que en aquest món s'han acabat els ancians, els vells i els avis; fixeuvos però, que quan es parla darrera la "gent gran", de tal persona, sempre es diu: el vell o l'avi de tal casa, mai el gran. Això de viure contents i enganyats, esteu-ne segurs, que són argücies de domesticació per tapar altres deficiències. Deixeu-m'ho així però.

Potser en el que més ens afecta, als avis i a la societat en general, és que assumim de que som unes persones que ja no comptem; que ens entretinguem anant d'excursió, assistint a balls programats o fent activitats d'entreteniment per passar els

dies. Que ja hem treballat prou (diuen els que manen) i que cal passar-s'ho bé, com si tots els vells es trobessin en les condicions econòmiques suficients. Aquestes intencions són molt lloables però, que vol dir passar-s'ho bé? És que passar-s'ho bé és consumir? És que passar-s'ho bé no vol dir participar en activitats voluntàries per afavorir una millor qualitat de vida de l'entorn? Fer-nos partícips en fòrums de creativitat i convivència? Ser vells, avui i sempre, ha estat més un estat mental que dels anys que portem a sobre; la qüestió física és una altra qüestió, és un impediment que és de lamentar encara que entre nosaltres trobaríem moltes excepcions. No dubtem de que el tractament favorable de que disposem els vells està més motivat per les orientacions d'atraure el nostre vot a l'hora d'elegir certs candidats que no pas a un reconeixement a la persona.

Veiem-ho: Què és fa per als joves? I pitjor per als deficients sensorials. Tenen aquests joves deficients un local on poder desenvolupar alguna activitat quan surten de les escoles especialitzades i que alguns monitors voluntaris procuren estar amb ells fins que els pares que treballen no són a casa? Doncs no; aquesta és la queixa que se'ns moltes vegades i que sembla no preocupa massa.

Camina Mira i Observa

Nota: Voldria dir, que el tractament masculí d'avi, ancià, monitor, candidats, etc., és més propi d'un tipus de llenguatge (arcaic ?), que té els seus detractors i algunes persones no ho accepten actualment, però penseu que no ho escric amb cap intenció de subvalorar la gran aportació femenina al sosteniment de la humanitat. Costa de canviar a l'hora d'expressar-te quan ja ets part de la vellesa.

El parc de les Deveses de Salt: un espai retrobat

Els objectius de la Coordinadora d'AMPAS de Salt, entre d'altres, són:

Millorar la qualitat de l'ensenyament a Salt.

Fomentar la integració social, promoure els valors de la solidaritat, la igualtat d'oportunitats, la convivència,...

I treballem per aquests objectius des de la perspectiva no d'una escola i d'un institut particulars (això ho fa cada AMPA), sinó des de la perspectiva de **poble**.

A causa de la creixent onada d'immigració que ens afecta de manera particular des de fa uns quants anys, l'ensenyament a Salt ha arribat a una situació límit: Pràcticament totes les aules de Salt sobrepassen la ràtio de 25 alumnes per aula, en el cas de primària, i de 30 en el cas de secundària, fins arribar al 10% més del que permet la llei.

Quan s'arriba aquest límit, es desdobra el curs per seguir escolaritzant els alumnes que van arribant (es fan bonys), la qual cosa provoca dues coses:

La concentració de places vacants en una sola escola, cosa que implica que tots els alumnes que van arribant vagin a parar al mateix grup: la situació de l'escola de La Farga avui, amb un percentatge tan elevat d'alumnes nou vinguts, és la conseqüència directa de l'acumulació de places vacants en una sola escola.

La pèrdua d'espais de qualitat a les escoles on es fan els bonys;

avui hi ha escoles sense aula de psicomotricitat o sense biblioteca, a causa de l'ampliació de grups. Si ajuntéssim tots els bonys que s'han obert a Salt, podríem omplir una escola nova sencera!

Aquesta realitat és fruit, sobretot, de la manca de planificació educativa al nostre poble, però no volem desertar ni de l'escola pública ni del nostre poble. Creiem que malgrat les dificultats actuals val la pena lluitar per una escola de qualitat i per un poble integrador i solidari on es pugui viure bé. Per això des de la Coordinadora d'AMPAS de Salt apostem clarament per:

Treballar amb l'administració competent (el Departament d'Ensenyament, amb el suport de l'Ajuntament) perquè abandoni la política de "tapar forats", com és el fet d'haver de recórrer a la creació de bonys per cobrir la demanda de places escolars, i perquè **faci una planificació educativa** tenint en compte la

realitat actual i la previsió de l'evolució a uns quants anys vista.

Promoure un pacte de la Comunitat educativa per implicar-nos tots plegats en la solució d'aquestes dificultats que hi po te qu en la qualitat de l'ensenyament a Salt i encallen la integració social.

Per una escola millor i per un poble millor, hi hem de ser tots!
Salt, 3 de novembre de 2003

La Coordinadora

Excursió al Parc Natural Cadí - Moxernó

Aquesta sortida feta el dijous 23 d'octubre, i valgui la meua modèstia opinió, potser serà una de les més recordades pel grup d'excursionistes d'aquest Casal, pels motius que ja us comentaré en aquesta senzilla crònica, que no penso allargar-la més del compte, però sí donar-ne constància.

En l'edifici del Departament de Medi Ambient, de la Generalitat de Catalunya, ubicat en el poble de Bagà, el nostre grup va assistir al reportatge audiovisual del Parc Natural Cadí- Moixeró, per veure filmades en totes les seves perspectives les meravelles d'aquests llocs, començant pels cims de les muntanyes i finalitzant pels camps i prats baixos, per donar-nos a conèixer la seva vegetació i fauna. En vàries sales molt ben condicionades figuren exposats els gravats i fotografies del que hem vist a la pantalla, i com que cadascú és lliure d'opinar, un servidor no vol afegir en aquest escrit, que seria molt extensiu i al mateix temps repetitiu, del que vosaltres ja us heu assessorat al llegir-ho en la propaganda que

repartia la guia que ens va acompanyar en el recorregut per les altituds d'aquest Parc Natural. He referit part elevada, perquè tots ens imaginàvem que el nostre passeig es faria pel pla, i no va ser així, i el que va quedar clar és que vàrem pujar muntanya amunt per un a carretera ben asfaltada i de molts revolts, fins arribar a més de mil sis-cents metres d'altitud i trepitjar la neu verge; vam tenir el mèrit de ser els primers, perquè va caure a la nit. Ja us podeu imaginar el que va passar al baixar de l'autocar, agafar-la i tirar-la d'uns als altres, jugant com si es tractés d'escolars i no de jubilats. Ens congratulem per aquesta vivesa i alegria tan manifesta pels nostres excursionistes, en aquesta "petita guerra" de neu.

Després de caminar uns vuit-cents metres de "mida de pagès", per un camí amb neu i glaç en alguns punts del nostre recorregut, vàrem arribar a un mirador per contemplar una vista meravellosa de les dues grans serralades de Cadí i Moixeró, on es troba el puig de Vulturó, que

amb els seus 2.648 m és el punt més alt de la serra i del parc. El Pedraforca, amb la seva orografia abrupta peculiar, constitueix una de les muntanyes amb més atractiu i tradició de l'alpinisme català. La guia que ens acompanya ens posa al corrent de tot i afegeix que el túnel del Cadí s'hauria de dir **túnel de Moixeró**, perquè és per dintre d'aquesta serralada on passa veritablement el túnel.

Deia a l'inici d'aquesta crònica, que seria recordada pel bon dia que ens va fer, pel recorregut a peu, per la temperatura de cinc graus i l'esplèndid sol, a dalt de la muntanya, per jugar amb la neu, per les vistes i xerrades, pel bon conductor que portem i la guia que ens acompanya, per la "gran comilona" en el restaurant i pel ball, per poder rebaixar les calories de l'àpat, i sobretot, per gaudir d'una excel·lent companyia al costat d'aquest grup de fidels excursionistes del nostre Casal. Estimats amics lectors, fins a la propera.

Ferran Márquez

Ingredients (per a 4 persones)

1 bola de sagí o un os de permil
1 cua de porc o ½ peu de porc
½ gallina
1 tros de cansalada virada
1 os d'espina
1 os de vedella
1 os del moll
1 brasó dexai

Per la carn d'olla

Cuixetes de pollastre
Botifarra negra
Carn per la pilota (vedella i porc barrejat en la mateixa proporció)
1 ou
All i julivert
Una mica de pa
Una col petita
Api
2 pastanagues
2 o 3 porros
Bledes (un parell de penques o caluixos)
1 ceba
Patates
Xirivia o nap blanc

Un grapat de mongetes seques
Un grapat de cigrons
Galets
Aigua
Sal

Elaboració

Per elaborar l'escudella de Nadal posarem tots els ingredients esmentats en una olla gran amb aigua abundant i ho posarem a bullir (excepte les patates, la botifarra negra i la pilota, que es posaran cap al final de l'ebullició). Si es vol, la bola de sagí s'hi pot posar enfarinada. Ho deixarem bullir, com a mínim, unes tres hores. Posar-hi sal al gust. Al final de la cocció hi afegirem les patates, després la pilota i, en darrer lloc, la botifarra negra. Per fer la pilota barrejarem la carn picada de vedella i porc, 1 ou, una picada d'all i julivert i una mica de molla de pa. Barrejarem tots els ingredients fins que quedi una pasta homogènia. A continuació n'agafarem petites porcions, els donarem la

forma de pilota i, finalment, les enfarinarem i ja estaran a punt per afegir a l'olla.

Quan ja sigui tot cuit, cal enretirar l'escuma que queda a la part de dalt de l'escudella.

A continuació, cal retirar la carn d'olla, les verdures i, si s'escau, colar el brou.

Finalment, hi afegirem els galets. La cocció és llarga. Es pot fer directament amb el brou o, perquè aquest no es redueixi tant, els podem fer bullir una mica en una olla a part i després afegir-los al brou per acabar de coure.

Ja podem servir l'escudella i la carn d'olla a part.

Suggeriment

Una vegada tenim els galets mig bullits, els podem passar per aigua freda i farcir-los amb carn picada de la pilota però afegint-hi una mica de cansalada virada. A continuació s'acaben de bullir a l'olla amb el brou.

OPEL

Gudayol Auto-Taller, S.A.

Exposició i Venda: c/ Major, 156
Telèfon 972 24 20 43 - 939 84 08 72
E-mail: gudayol@grn.es
Horari: de dilluns a dissabte de 10 a 1 i de 5 a 8

Servei Oficial: c/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 972 24 37 49
Grua 24 hores 907 20 62 30
Horari: de dilluns a divendres de 9 a 1 i de 3 a 8
Dissabte al matí obert de 10 a 1

GRAN PROMOCIÓ

Grans Ofertes en Venda de Cotxes i Serveis
Vine a la nostra exposició i veuràs els
avantatges de comprar un Opel a Salt.

70^e
Aniversari
1928-1998

També ens podeu trobar a Internet: <http://www.grn.es/gudayol>

Club petanca Salt

El dia 5 d'octubre a les pistes del Club Petanca Avinyonet es va celebrar el torneig anual de dupletes mixtes, un total de 70 equips van participar a les eliminatòries. Els saltencs vàrem fer un bon paper, ja que Àngel Fernández i Rossi Santos van aconseguir el 2n lloc i Tono Duran i Yolanda Jorquera el 3r.

El 12 d'octubre, també a Avinyonet, el Club Petanca Salt va participar a la trobada de tardor que cada any celebrem els dos clubs, un total de 35 jugadors de Salt i 20 de

l'Avinyonet vàrem entrar al sorteig amb caps de sèrie. Dels tres grups es van classificar els tres primers i al millor segon. Aquests equips varen fer les semifinals i finals i els resultats van ser els següents: 1r classificat l'equip d'Oscar Lara, Josep Jorquera i Ferran Márquez. En 2n lloc Tono Duran, Mari Aneiros i Mireia Freixas. El 3r per Manel Ros, Montse Espinosa i Maria José i el 4t classificat Ana Millet, Catalina Serra i Josep Boó.

El pasat dia 26 d'octubre estava previst jugar la tornada del campionat de l'amistat amb el Club Petanca Avinyonet, però el temps ens va jugar una mala passada i no va parar de ploure durant tot el dia. Com que el dinar estava encarregat, tots els jugadors varen esperar fins al migdia per gaudir del dinar de germanor al restaurant l'Estrada de Salt. Un cop acabat l'àpat, van anar cap al Club per acabar de passar la tarda, però l'amic Ferran va fer una gestió amb el "disc jokey" del Casal, en Samuel Corominas, per si podia fer una estona de ball. En Samuel va dir que sí i ja ens teniu a tots els petanquistes ballant a tot taco. Per una tarda, vàrem canviar les boles pel ball.

El dia 1 de novembre a les pistes de Montilivi es va disputar el tradicional trofeu Ciutat de Girona, un campionat que s'hi va

per invitació. Del Salt érem 2 equips i la cosa va anar de primera, ja que els equips saltencs es van classificar en primer i segon lloc després d'una emocionant final que va guanyar l'equip format per Martí Salip, Josep Jorquera i Josep Boó, mentre que el segon lloc va ser per Lluís Roca, Pere Canadell i Gregori Anton.

El dia 8 de novembre es van celebrar a Lloret de Mar els campionats de catalunya de petanca. El Club Petanca Salt va ser representat per dues tripletes, una de sèniors i una altra de juvenils. Els resultats no van ser bons, ja que a la primera ronda ens van eliminar. Els jugadors que hi varen participar foren Martí Salip, Tono Duran, Jaume Fàbregas, Oscar Lara, ordi Pujol i Xevi Soler; una bona colla d'afeccionats els varen acompanyar en aquest desplaçament.

També cal dir que els dissabtes que el temps ho permet es juga la lliga per sorteig dels dissabtes a la tarda, l'hora és a dos quarts de quatre i al final de mes els tres primers tindran un petit obsequi. Els diumenges al matí es juga la lliga d'hivern, a partir de les 10 h. es fan 3 partides i al final irem a

sopar tots plegats.

El 9 de novembre es va jugar la trobada amb l'Avinyonet que en el seu moment es va suspendre per la pluja i que aquesta vegada el cel ens va respectar. Un total de 59 jugadors hi van participar amb un sorteig amb caps de sèrie. El resultat va ser el següent: 1r lloc per Àngel Fernández, Yolanda Jorquera i Lluís Pérez. El 2n per Manel Ros i Agustín Vaquero. El 3r per Sergi Pérez, Narcís Ros i Manel Granda i el 4t lloc per Josep Ros i Antonia Espinosa. Els guanyadors van rebre els premis, com sempre, de mans de la junta de la petanca. I per acabar la jornada es va fer una Castanyada per a tots els assistents, jugadors i acompanyants.

Per un oblit de qui escriu, no va sortir en el seu moment que el nostre company i jugador del club Jaume Fàbregas, en els passats Jocs Olímpics de policies i bombers va aconseguir la Medalla d'Or en la modalitat de tripletes i la de Bronze en individuals. Felicitats, Jaume.

Josep Boó i Alech

**Naixements, casaments i defuncions
del de 16 d'octubre al 15 de novembre**

Naixements

Kadijatu Tanja (21 d'octubre)
 Nayara López Souza (22 d'octubre)
 Omaima Zeaje (22 d'octubre)
 David Ribas Pica (24 d'octubre)
 Daisy Mateo Serrano (24 d'octubre)
 Paula-Cristina Herrero Madueño (26 d'octubre)
 Mariatu Balde (28 d'octubre)
 Ayoub Laaraj (29 d'octubre)
 Ishak Berguighach (30 d'octubre)
 Sara Mchabat (31 d'octubre)
 Abulai Waggeh (1 de novembre)
 Carlos-Andreu Castro Bonilla (2 de novembre)
 Isaac Albala Moreno (4 de novembre)
 Alejandro López Molina (8 de novembre)
 Arnau Galindo Meléndez (8 de novembre)
 Mònica García Cáceres (9 de novembre)
 Emilio Bello Cabrera (13 de novembre)
 Sulyman Fofana (14 de novembre)

Defuncions

Paula Florentina Palacios Díaz	17/10/2003
Emilio Sanahuja Timonet	19/10/2003
Antonio Román Rosales	20/10/2003
Roberto Nogués Llop	21/10/2003
Lorenza Román Gutiérrez	25/10/2003
Francisco Boschdemont Tarrés	20/10/2003
Luciano Díaz Sánchez	01/11/2003
Maria Boada Coll	03/11/2003
Esteban Palahí Rigau	04/11/2003
Antonio Vizcaino Vivas	06/11/2003
Luis Gelada Bayer	07/11/2003
Concepción Masegur Mariñach	10/11/2003
Margarita Hernández Velázquez	12/11/2003
Deogracia Gil Morales	13/11/2003
Gerardo Soto Rojo	16/11/2003

Casaments

José-Antonio Corral Marfil i Silvia-Kyoko Sanabria Juárez (18 d'octubre)
 Juan-José Suárez Crespo i Anna-Maria Castro Peinado (25 d'octubre)
 James Castillo Rubio i Iris-Luz Chávez Reina (25 d'octubre)
 Jordi Castany Camps i Natalia Palahí Busquets (25 d'octubre)
 Merlyn-Adalid Santamaria Silva i Francisca Jiménez Carmona (7 de novembre)

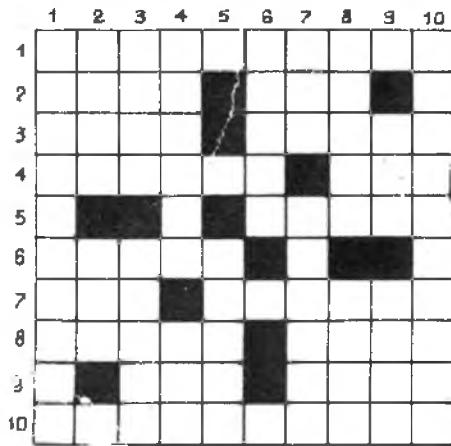
GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo **FIAT** **LANCIA**

Encreuats

Horizontals:

1. Còmput anticipat del que costarà una obra a fer. 2. Al revés, perfum. Arrel. 3. Al revés, natural de Mèdia. Fer llisa i lluent alguna cosa fregant-la. 4. Al revés, procuris de no trobar algú. Al revés, accident geogràfic gallec. 5. Centúria. 6. Colori amb els colors de l'iris. 7. No confús o indecís. Por sobtosa. 8. Pronunciarem. Al revés, empro els remes. 9. Anglicisme que vol dir glaç. Al revés zona de bolets en forma d'anell. 10. Que formen una sèrie més o menys completa (pl).

Verticals:

1. Feia abstracció d'una cosa. 2. Metall rar. Dotzena carta de la baralla. 3. Dit d'una persona que la sap molt llarga. Element metàl·lic (pl). 4. Ploricons. Repetició acústica. 5. Al revés, allò que és emprat per a guarir una malaltia. 6. Ungla aguda i encorbada (pl). 7. El qui va a peu. Conjunt de béns que resten per mort dels prelats. 8. Al revés, part del rem de secció quadrada, oposada a la pala. Al revés, amanseix. 9. Al revés, cinquanta-dos. Al revés, existien. 10. Pertanyants o relatius a la Terra

Solucions:

Horizontals: 1. Pressupost.- 2. rolO . Rel. 3. edeM . Polir. 4. sitivE. AiR. 5. Segle. 6 Irisi. 7. Net. Espant. 8. Direm. omeR. 9. Ice. lorE. 10. Assortides

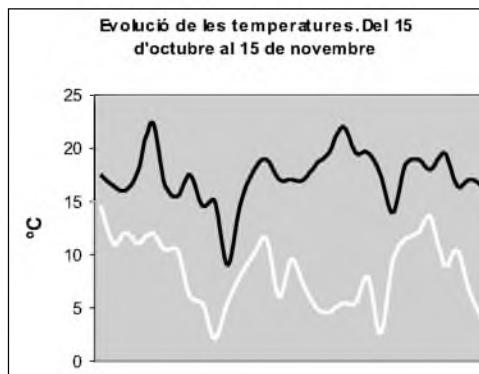
B. Pérez. G.

El temps

Temperatures del 15 d'octubre al 15 de novembre

Temperatura Màxima: 22,5° el dia 20 d'octubre
Temperatura Mínima: 2° el dia 25 d'octubre

Dies de pluja: 10 dies
Precipitació màxima en un dia: 36,5 litres el dia 17 d'octubre
Pluja acumulada: 83,8 litres des del 15 d'octubre al 15 de novembre

